

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-06-28
Besvaras senast
2018-07-12

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:1559 Valfusk i Turkiet samt dess internationella samarbeten

Det turkiska valdeltagandet uppges denna gång ligga på ungefär 87 procent, och Turkiets auktoritära ledare Recep Tayyip Erdoğan (AKP) har utropat sig till segrare, vilket i stort gör honom till envåldshärskare i och med att landet numera styrs med dekret. Erdoğan har därmed så gott som obegränsade maktbefogenheter och har säkrat makten till åtminstone år 2023.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) var tydlig i sin kritik mot valets genomförande. Oppositionspartierna gavs, enligt de internationella valobservatörerna, ingen chans att föra en jämbördig kampanj på lika villkor inför valet. OSSE menade även att Erdoğan och det styrande partiet AKP även åtnjöt orimliga fördelar, bland annat avseende tillgång till medier. Transparency International har exempelvis tagit fram en rapport som visat på hur mycket tv-tid olika kandidater och partier har fått, vilket visat på en enorm skillnad mellan olika partier. Exponeringen för främsta oppositionsledaren Muharrem Ince (CHP) har varit minimal i jämförelse med Erdoğan.

Omkring 160 000 internetsidor är likaså stängda i Turkiet, vilket gjort att publicering av propaganda utan att få mothugg samt kontakt med omvärlden varit begränsad. Sedan tidigare är det känt att internationella journalister som skrivit kritiskt nekats inresa i landet.

Uppgifter från OSSE-representanter pekar på att poliser försökt förhindra valobservatörer från att ta sig in i vallokalerna. Dessutom ska man innan valet ha anklagat OSSE för att ha kopplingar till terrorism, vilket försvårat OSSE:s arbete. Då minst två av OSSE:s utsedda medarbetare stoppats från att åka in i landet har man således också tydligt arbetat för att försvåra en oberoende kontroll av valet.

Den prokurdiske presidentkandidaten Selahattin Demirtas (HDP) sitter således också fängslad och har gjort så sedan före valet, vilket gjort att valkampanjen var tvungen att styras från låsta dörrar. Vänsterpartiet HDP har under hela denna kampanj, men även innan, konsekvent utsatts för olika former av attacker, och dess företrädare har fängslats på vaga grunder.

Utöver detta är det inte heller märkligt att se hur de begränsningar som finns rörande andra grundläggande rättigheter också har påverkat valet i Turkiet. Begränsningar av mötes- och yttrandefriheten är således ett tydligt exempel

utöver de massarresteringar, uppsägningar och trakasserier som förekommit.

Oppositionspartiet CHP gick tidigt ut med uppgifterna om att deras partiföreträdare upptäckt fall av tydliga oegentligheter i provinsen Sanilurfa under valprocessen. CHP sa sig ha bevis för att fler röster upptäckts i en vallokal i staden Suruc än antalet personer som faktiskt hade röstat där. I ett annat fall sägs att runt 100 röster på Erdoğan's parti har levererats till en vallokal innan omröstningen ens hade inletts. Dessa anklagelser har förvisso dragits tillbaka men bör ändå lyftas, inte minst då flertalet partiföreträdare för CHP fortsatt säger sig ha bekämpat valfusk på ett framgångsrikt sätt. Att en oppositionsledare i ett så auktoritärt styrt land som Turkiet är försiktig är inte annat än mycket förståeligt.

Utrikesminister Margot Wallström har bland annat kommenterat det turkiska valet med följande ord: Läget i Turkiet har varit bekymmersamt i många år men nu bör Erdoğan ges en chans att stärka demokratin i Turkiet. Utrikesministern tycks trots detta dela bilden av att utvecklingen i landet går åt helt fel håll.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

Är det inte dags att för en gång skull tydligt verka för att avbryta Turkiets EU-förhandlingar samt dess medverkan i Europarådet, då det är tydligt att det inte längre kan betraktas som en demokrati, och tror ministern verkligen att demokratin i landet kan stärkas efter vad vi nu har sett?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders